monitionis propter juramentum subsequtum, ex allegatis *per Gutierez. de Juram. confirmatorio p. 1. cap. 56. num. 12.*, & Jurando censetur remittere onus interpellandi *Covar. lib. 3. Variar. cap. 17. num. 4.*, quia Juramentum probat scientiam ejus, quod Juravit, *Rota coram Aldobrandino inter novissimas decis. 218. p. 1.*, post quam lecturã & Juramentum per eos præstitum, non fuerunt habitæ, in hac Civitate, vel Diœcesi, generales ordinationes, tot numero, quot erant necessariæ, ut ordinem suæ præbendæ, adnexum, possent suscipere; erant enim ambo Initiati, tantumodo prima tonsura, & respectu Archidiaconi, post ejus ingressum, habitæ sunt quidem, tres Ordinationes, sed prima habita fuit post duos dies, ab ejus ingressu, cumque necessè esset, ex decreto Pontificio, præmittere exercitia spiritualia, per decem dies ante, apertè constat, legitimè fuisse impeditum, si in ea ordinatione, ad ordines suscipiendos, non accesserit; ad alias duas ordinationes accedere, re vera neglexit; attamen per eas non poterat pervenire ad Diaconatum, cũ in prima, minores ordines tantum, in secunda, Subdiaconatum sibi jure fuisset, permissum suscipere; statutum enim debet interpretari secundũ Jus Comune, *Cerro decis. 639. num. 10.*, *Mascard. de interpret. statut. concl. 2. per totum Concil.*, *autem Trid. sess. 23. cap. xi.*, *& cap. 13.*, concedit tantum, conferi minores Ordines, una ordinatione, singulos autem ordines sacros, singulis, & distinctis ordinationibus, sequitur patenter, quod non suscepit Ordinem diaconatus, non ex sua culpabili negligentia, sed ex defectu ordinationis; similiter, & eo magis dicebatur de proviso in decanatu, qui debet promoveri ad sacerdotium, requisitum suæ præbendæ, quia à die sui ingressus in Capitulum, lecturæ, & Juramenti observantiæ statutorum, duæ tantũ sint habitæ generales ordinationes, in quarum prima minores ordines, in secunda subdiaconatum, potuisset recipere, nec habitæ sint tertia, & quarta, necessariæ ad obtinendum diaconatum, & sacerdotiũ, quare constat, non recepisse ordinem sacerdotii, ex defectu generalium ordinationum non habitarum, ac consequenter constare de Justo impedimento.

23 Quod videbatur facere difficultatem, erat, quod in habitis ordinationibus, non fecerũt, quod erat in se, idest non curarunt promoveri ad ordines minores, & subdiaconatum, undè culpabiliter, se posuerunt in statu, quo in tertia, & quarta respectivè, immediatè subsequutura ordinatione, non possunt pertingere ad susceptionem ordinis requisiti, & ideò videbatur, declarandum incurrisse culpabilem negligentiam, propter quã privandi essent, concessa medietate distributionum; eo modo quo, qui assumpsit onus ædificandi domum, taxato anni termino, si diutius moretur, ut deveniat ad ultimos dies, in quorum termino, nequeat ædificium construere, & perficere tenebitur, ad pœnam conventionalem, vel ad damna, & interesse, ad *tex. in l. si insulam 84. ff. de Verb oblig.*, Ubi *Alexander nu. 3.*, *Bartol. nu. 3.*, ubi *nu. 1.*, *& 2.*, quod nam dicatur modicum tempus, & insufficiens, relinquitur arbitrio prudentis, habita consideratione ad qualitatem, & quantitatem operis, quod in nostro casu videtur verificari, quatenus in una, vel altera ordinatione, non possunt suscipere quatuor minores, subdiaconatum, Diaconatum, & Sacerdotium respectivè, & concordat *tex. in l. stipulationes non dividuntur §. planè, l. Continuus*, §. *item si Insulam ff. de verb. oblig.*, ac propterea, videntur hodie privandi medietate prædicta distributionum, nec ultra expectandum, quia frustra expectatur evẽtus, qui non potest aliquid operari, *ad tex. in l. aliquando ff. ad Veleian.*, & videntur facere dicta *per Garziam de benef. p. 11. cap. 5. num. 119.*

24 Nec ei succurrendum, qui culpabiliter in necessitate se posuit, & ad impossibile se coarctavit *l. 2. §. quod dicimus ff. si quis caution. cap. cum in veteri ad finem, de elect.*

25 Verùm, adhuc est locus excusationi, quia adhuc habent remedium, ut valeant promoveri, in prima, & altera, respectivè, ordinationibus generalibus, vel per dispensationem Pontificiam, suscipiendi ordines, extra tempora, & non servatis interstitiis, vel per termini prorogationem reportatam à Papa; quod remedium possibile sufficit, ut hodiè non valeant condemnari, & puniri de negligentia, eo modo quo, Provisus de Parochiali, qui debet infra annum suscipere sacrum Præsbiteratus ordinem, *cap. licèt Canon. de elect. in 6.*, alias ipso jure privationis pœnam incurrit, nec tamen eam incurrit, ante ultimam anni diem cõpletam, etiam si per paucos dies, ante dicatur adductus ad statum impossibilitatis, idest ut nequeat ordines suscipere, ita ut, usque ad ultimum diem, possit Parochiale beneficium ressignare: *Barbosa ad dictum cap. licet Canon. num. 8.*, *& in c. commissa. n. 2. 3. de elect.*, *Paris de ressignat. benefic. lib. 3. quæst. 2. num. 10. 14.*, quia adhuc potest impetrare Prorogationem termini.

26 Et dato, sed non concesso, quod hodiè posset dici incursa culpa negligentiæ, tamen actio non est nata, nisi post lapsum ultimæ requisitæ ordinationis *ad tex. in l. 1. §. dies autem in fine ff. quando dies usufruct. leg. ced.*, *Cancer. lib. 2. cap. 7. num. 41. Vers. quando tempus*, *Antonell. de tempore leg. lib. 4. cap. 5. sub. num. 1.*

27 Per solam ergo possibilitatem remedii, suspenditur actio ad pœnam, quia data Pontificis prorogatione, non incurritur, *Barbosa in c. Commissa num. 5. de elect.*, *Sanchez. ad decal. lib. 4. cap. 22. num. 25.*, ubi solvit difficultatem, quid operetur, pœnam esse ipso Jure incursam, ante lapsum, termini, si non potest exigi, nisi post annum, seu lapsum termini; & respondit *ex Paulo de Castro*, *Alberico*, *& Jasone in l. cum stipulatus sim. ff. de Verbo oblig.*, operari effectum retrotractionis, quia retrotrahitur ad diem incursæ, culpabilis negligentiæ, privatio concessæ medietatis distributionum: *Jo: Baptista Costa tract. de retrotract. cap. x. effectu 1. num. 6.*, *Barbosa de Clausulis*, *claus. 61.*, *Rebuff. praxi benef. tit. de non promotis infra annum num. 43.*, *& 44.*, ubi quod sit vera ista opinio, & communis.

28 Ex quibus omnibus licet colligere, quod ad effectum privandi prædictos D.D. Archidiaconum, & Decanum, de illa dimidia distributionum, omninò requiratur sententia declaratoria, sicuti requiritur ad privandum Parochum, non promotum ad sacerdotium, infra annum, quia debet certò constare, utrum cesset omne justum impedimentum, & omnis justa excusatio, & exceptio: *Barbosa de Parochis p. 1. cap. 5. sub num. 1.*, *Azor. Instit. moral. p. 2. lib. 6. cap. 8. quæst. 2.*, *Garzias de benefic. p. 3. cap. 4. num. 3.*, *& num. 52. cum seqq.*

29 Usque modo, dicta procedunt in terminis præfati Statuti Capitularis, quod solum examinabatur in Capitulo, ad dignoscendum, utrum esset locus executioni statutarii ejusdem decreti; nam in terminis *Concilii Trid. sess. 22. cap. 4. de reform.*, *& Clement. Ut ii de ætate*, *& qualit.*, *& ord. præfic.*, diversimodè est sentiendum, & consequenter Episcopus, qui judicabit secundum terminos Concilii, & Clem., poterit declarare incursam pœnam, culpabilis negligentiæ, ex quo elapsus sit annus, à die pacificæ possessionis beneficii, nec infra annum, ordinem suæ præbendæ requisitum susceperunt, & non solum exequendo pœnam privationis medietatis distributionum sed servato ordine, & solemnitate Concilii, poterit etiam privare, primò fructuũ medietate; secundo integris fructibus; tertio etiam privare beneficio, si negligentes persistant; concedunt enim Concilium, & Clem., quod etiam Ordinarius imponat alias pœnas, præter ibi expræssas, non obstantibus quibuscumque consuetudinibus, vel statutis: *Garzias de benef. p. 3. cap. 4. n. 16.*, *& in adit ejusd. c. 4. ad num. 22.*, *Barbosa de Canonicis cap. 16. num. 20.*

Et ut notavimus supra, Concilium, & Clem. non se restringunt, ut statutum, ad generales ordinationes habitas in Civitate, vel Diœcesi, sed absolutè loquuntur; Undè tenetur provisus de Canonicatu, procurare etiam alibi, cum dimissoriis sui Ordinarii, ab alio Episcopo, promoveri ad ordines, alias negligentiæ culpam incurrit.

30 Negligens pariter Canonicus residere in sua Ecclesia, ultra tempus concessum *à Trid. sess. 24. c. 12. de reform.*, primò anno, privatur media parte fructuum, & si iterum eadem fuerit usus negligentia, privetur omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit; crescente verò contumatia, contra eosdem negligentes, juxtà sacrorum canonum, Constitutiones procedatur, idest ad privationem ejusdemmet Canonicatus, & Præbendæ.

31 Damnabilis est negligentia Canonicorum in interessendo Capitulo congregato, ad negotia, potissimum graviora Capituli, vel Ecclesiæ; ita ut si Canonicus fuerit legitimè vocatus, & negligat ad Capitulum venire, peccet, & si noverit gravia esse tractanda, periculumque timeri prudenter possit, quod iniusta, vel inutilia, vel damnabilia disponantur in Capitulo, & tamen

negligat interesse, cum posset voto suo monere, consulere, & à mala electione, forsan removere, cæteros, tunc mortaliter peccet: *Graff. decis. aureis p. 1. lib. 2. cap. 127. num. 17.*, sicuti, & in tali casu, renuntiantes voci suæ, vel alteri committentes, quem novit consensurum in malum; quia tunc censetur consentire, saltem negativè, peccat graviter: *Sigismund. à Bononia de elect. dub. 14. à num. 2.*, *& seqq.*, ideò *Barbosa de Canonic. cap. 37. à num. 30.*, *& seqq.*, *post Genuens. loco ibi citato*, dicit, non solùm peccare, sed posse compelli ad dandam vocem per se ipsum, si id expediat notabiliter; gravitas autem istius culpabilis negligentiæ, in eo consistit, quia est contra bonum commune, & contra juramentum, quod solent emittere Canonici, in assumptione ad Canonicatum, quod scilicet non tacebunt ea, quæ viderint communi utilitati, & Ecclesiæ suæ expedire; habemus autem *in c. 9. Statutorum nostri Capituli Ferrariæ*, hæc verba (*sciat tamen hic recusator, & ille, qui cum possit ad Capitulum venire, & liberum ferre suffragium, & nihilominus venire neglexerit, se peccavisse*), utrum autem venialiter, vel mortaliter, ex gravitate materiæ, vel damni, & incommodi, est metiendum; ideò *in eodem nostro Statutorum volumine c. 3.*, forma juramenti adstringit, ad non negligenda ea, quæ ad decus, honorem, & commodum concernunt, non solùm respectu Ecclesiæ, sed & capituli; hinc dixi in practico casu, quod Canonicus monitus, & negligens, sine legitima excusatione, interesse Capitulo, propter quod non potuit Capitulum validè consulere negotiis, ad quæ convocabatur, ex defectu numeri Canonicorum, ad validitatem necessarii, peccasse, & juramentum violasse, quia redundat in incommodum Ecclesiæ, & Capituli, etiam si non ex in-

32 de damnum, aliquod sequeretur: Excusationes autem plures extendit *Barbosa de Canonicis*, omninò videndus *c. 40.*, *& Fermosin. tract. de Capitulo Sede vacante*, *& sede plena*, *tract. 3. quæst. 5. num. 38.*, *& quæst. 7. num. 11. 12. 13.*, *Garzias de Beneficiis p. 3. c. 2. à num. 524.*, ubi proponit articulum, & pluribus seqq., ubi latiùs ressolutivè excusationes discutit, & examinat maximè *num. 37.*, *& seqq.*

33 Hinc, & alia notabilis, sequitur negligentia eorum Canonicorum, qui congregati in Capitulo, dum de rebus gravioribus tractatur, aut omninò tacent, aut verbis ambiguis, obscurisque loquuntur, aut truncato sermone, & incompleto, non explicant, quod sentiunt in veritate, vel quia non audent auctoritati aliquorum contraire, vel quia eorum interest, vel quia amico, favere cupiant, & tunc de eo, quod sequitur, in Dei Juditio pœnam dabunt: *arg. ex l. 1. §. Magistrum autem ff. de exercitatoria actione ibi* (*cæterum si scit, & passus est eum in nave magisterio fungi, ipse eum imposuisse videtur*) ubi *glos. post Azonem in verbo posuisse*, notat, quod in casu patientia, pro consensu habetur, *ad tex. in l. semper ff. de reg. Jur.*, facit *tex. in l. sepe 63. §. cur autem ff. de re judic.*, *& Rota coram Seraphin. decis. 708. num. 4.*, pro regula habuit, quod Canonici ad actum gerendum convocati, qui non contradicunt, consentire videntur, ad allegata *per Innoc. in c. 1. num. 4. de iis, quæ fiunt à majori parte Capituli*, *& ibi Abbas num. 13.*, *Felin. in c. non ne de Præscriptionibus*, taciturnitas autem habetur, pro consensu, quoties quis tenetur loqui, & potest dissentire, & tamen tacet, ut ex pluribus *Barbosa in reg. qui tacet nu. 15. de reg. jur. in 6.*

34 Excusatio forsan communis afferri potest in medium, scilicet Canonicum tacere, ne majorum, & potentiorum, odium suscipiat, cum nemo teneatur, cum tanto incommodo contradicere; vel quia videt, contradicendo, se inutiliter agere, ad inutile autem, non est obligatio, *l. 2. in fine ff. si quis in Jus vocatus*, *Tusch. in V. Frustatoria concl. 520.*, ubi autem contradicendo, non potest actum impedire, neque tacendo censetur consentire: *l. Caius ff. de pignor. act.*, & latiùs *Barbosa tract. de axiomat. Jur. axiom. 217. num. 17.*, immò censetur prudentia, tacere.

35 Huic excusationi occurit *D. Augustinus*, relatus *in c. quisquis metu xi. q. 3.*, per hæc verba (*Quisquis metu cuiuslibet potestatis, veritatem occultat, iram Dei super se provocat, quia magis timet hominem, quam Deum; uterque reus est, & qui veritatem occultat, & qui mendatium dicit, quia & ille prodesse non vult, & iste nocere desiderat.*

36 Addas, quod Canonicis, primò in Capitulum admissis, præstatur juramentum de non

non tacendo, id quod juribus Capituli, & Ecclesiæ utilitati, noverint expedire; cujus juramenti vis ordinatur ad hoc, ut tollatur omnis excusatio tacendi.

37 Tum quia votum Canonicorum, non est tantum consultivum, sed & decisivum; undè singuli Canonici se habent tamquam Judices; Judex autem tenetur suam proferre sententiam, quando cunctis dispositis expectatur, aliàs negligens, partes lædit, & peccat, quod notavit *Turrecrem. in d. c. Quisquis nu. 2.*, & insinuat *Joa. Chrisostom. relatus in c. Nolite temere xi. q. 3.* (*ibi sed etiam ille, qui non liberè veritatem pronuntiat, quam liberè pronuntiare oportet, aut non libere veritatem defendit, quam liberè defendere convenit*) Canonicus autem tacens, non defendit veritatem, quam defendere tenetur, & convenit.

38 Neque actum inutile facit aperiendo votum suum liberè, licet non acceptetur à majori parte; nam utilitas stat in hoc potissimum, quod exonerat conscientiam suā, & quod aliorum conscientiam accusat; deindè nunquam potest esse certus, quod ejus votum, aliorum Canonicorum, non immutet sententiam; nam pluries *infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia*, & casus est *in Daniele c. 13.*, ubi omnes Judices, & populus Hebræorum, consenserant in mortem Susanæ innocentis, at Daniel, cæteris junior, exclamavit voce magna, & dixit, *Mundus ego sum à sanguine hujus*, cujus voce, & Judices, & Populus, moti in novum examen, descenderunt, ac Susana innocens liberata est; vide ergo, quam utilis fuit loquutio Junioris Danielis, & quam damnosa fuisset taciturnitas ejusdem.

39 Nec inferas divino hoc factum juditio, & auxilio; fateor, sed eundem influxum poterit præstare, voto cujuslibet Canonici, liberè veritatem, seu consilium suum aperienti; non enim abbreviata est manus Domini ad unum Danielem; quodque tanto magis sperandum, cum initio capitularis, congregationis, semper influxus, invocetur, Spiritus Sancti.

40 Neque timendum est, quod suscepturus sit odium potentiorum, si votum, ea qua decet modestia, & reverentia proferat, & si adhuc odium suscipiat, gratias agat Deo, quod pro veritate, & justitia dignus habitus sit aliquid pati; beati enim, qui persequtionem patiuntur propter justitiam, pronuntiavit Christus, *Mathei c. 5.*

41 Potest contingere in Canonico, negligentia tanta, ut deponi mereatur, & degradari, ut est *tex. in c. dictum dist. 81.*, sicuti excommunicari potest, pro sua negligentia, *c. Placuit xi. q. 3.*, negligentia autem tanta quæ sit, quæ hac pœna, punienda sit, exemplificat *Turrecrem. in d. c. Dictum n. 1.* nempè, si Canonicus contempserit facere, quod sibi à suo Prælato, fuerit injunctum ratione offitii sui, quod confirmant, scripta *per Barbosam de Canonicis c. 5.*, ubi *de Archidiacono num. 50.*

42 Nec debent Canonici, hoc negligentiæ crimen contemnere, quasi leve, nam de se solent alta sapere, quasi Prælati in Clero, dum faciunt unum corpus cum Episcopo, vel dum jurisdictionem Episcopalem exercent, Episcopatu vacante; nam debent etiam, & benè sapere de se, & considerare, quod majorum negligentia, inferiorum vertitur, in exemplum, & parit scandalum; sicque Canonicorum negligentia, Clericos inferiores trahit in culpam, de qua, & ipsi reddent rationem, ut scripsit *Sanctus Pontifex Leo Epist. 3.*, relatus *in c. inferiorum culpæ distinc. 86.*

43 Negligentia Canonicorum, in interessendo divinis offitiis in Choro, suam propriam habet pœnam, scilicet non lucrantur distributiones, quæ solùm dantur interessentibus, & tamquam merces laboris, *c. de cætero de Clericis non residentibus*, hinc non laboranti, neque merces, neque alimenta debentur, sicuti de negligentia in communi, inter effectus universaliores negligentiæ enumeravimus, etiam paupertatem, & necessariorum deficientiam.

44 Negligentia possunt notari, sicuti & cæteri benefitiati, in professione fidei, quam faciendam infra duos menses à die adeptæ pacificæ possessionis, decreuit, *Trid. sess 24. c. 12. de reform.*, alioquin negligentes eam, infra id tempus facere, fructus non faciunt suos, *Barbosa infra num. 33.*, non restituendos, tamen nisi post sententiam; nec illis possessio suffragatur, quo ad hos fructus, quam non solùm coram Episcopo, sed etiā coram Capitulo facere, eodem pariter modo, teneantur; de qua negligentia tractant plures allegati, *per Barbosam ad d. c. 12. Trid. sub num. 14.*, formam autem, professionis fidei

dei emittendæ tradidit, *Pius* 4. *in eius conſtit. incipit: Injunctum: ſub idibus Novembris* 1564., & quia ſpatium duorum menſium, non incipit currere, niſi à die captæ pacificæ poſſeſſionis, ad tradita *per Ricciul. tract. de Jure perſonarum extra Eccleſ. gremium exiſtentium lib.* 1. *c.* 13. *num.* 63., aliàs id tempus non currit, neque Canonicus in hoc, negligentiæ pœnam incurrit, quamvis per eum ſtet, quominus poſſeſſionem adipiſcatur, ad tradita *per Garziam de beneficiis. p.* 3. *c.* 3. *num.* 32., *Ricciul. d. c.* 13. *num.* 50. *Barboſa de poteſt. Epiſc. alleg.* 60. *num.* 25., *& de Canonicis c.* 17. *num.* 17., *& d. c.* 12. *Trid. num.* 22., ubi poſt præallegatos, & alios, notat, terminum duorum menſium, non eſſe poſitum ad finiendam obligationem, cum etiam poſt elapſum terminum, Canonicus proviſus, teneatur profeſſionem fidei emittere, ſed eſſe taxatum ad pœnam remittendam.

45 Limita etiam in Coadiutore, qui durante coadiutoria, non tenetur profeſſionem fidei emittere, ex allegatis *per Barboſam de Canonicis c.* 17. *num.* 12.

46 Cum autem poſſit, hæc ſolemnis fidei profeſſio fieri per procuratorem, ut benè probat rationibus, & auctoritatibus, *Ricciul. d. c.* 13. *à num.* 21., *& ſeqq.*, *Barboſa ad Trid. d. c.* 12. *num.* 29., *Maſcobr. prax. habend. Synod. c.* 4. *dub.* 40., dubitari poteſt, utrum negligentia procuratoris differentis facere profeſſionem fidei, ultra tempus conſtitutum, noceat Canonico conſtituenti, ità ut incurrat pœnam negligentiæ, ſicque non faciat fructus ſuos.

47 Nocere, dicerent omnes, qui negant poſſe hanc fidei profeſſionem fieri per procuratorem, *Gonzal. ad reg.* 8. *cancel.* §. 7. *proemiali num.* 169. *Verſ. ſimiliter*, *Garzias de Benef. p.* 3. *c.* 3. *num.* 75., *Gratian. diſcep. forenſ. c.* 166. *nu.* 22. aliique relati *per Maſcobrium de Synodo c.* 4. *dub.* 40., ſimiliter ad id videntur omninò facere, quæ diximus *art. de Negligentia Procuratoris*, ubi conſtituimus regulam, quod Procurator in omittendo facere, quod ſibi mandatum fuerat, præjudicat mandanti, quia debet ſibi imputare, mandans, ſi negligentem Procuratorem ellegit, quæ adeò fortia viſa ſunt, *Ricciullo tract. de Jure perſ. extra Eccl. gremiũ lib.* 1. *c.* 13. *ſub n.* 28. *in fine*, ut rem alteri dimittat decidendam, dicendo, tu cogita.

48 Contrariam tamen ſententiam, *Azorii inſt. moral. lib.* 7. *tom.* 2. *c.* 2. *q.* 6., ad quod allegat Sanchez, (qui in meo codice, id non dicit,) videtur ipſe Ricciul probare, dum eam dicit æquiorem, & affert rationem ſolutivam fundamenti prioris ſententiæ, diſtinguendo, ſcilicet de mandato faciendi, id quod in animo principaliter conſiſtit, ut ſunt contractus, aliaque ſimilia, ad quorum validitatem requiritur factum externum, nam voluntas, ſeu animus vendendi, non eſt venditio; ſic ad mandatum faciendi id, quod in ſolo animo perficitur; ſolùm autem externus actus requiritur, ad majorem manifeſtationem; tunc negligentia Procuratoris, non deberet præjudicare, quando mandans ſpeciali mandato, ſuum animum manifeſtaſſet, quod videtur habere locum in noſtro caſu; dum enim proviſus de Canonicatu, dat mandatum ſpetiale ad profitendam fidem catholicam, explicat ſufficienter animum ſuum, circa talem fidei profeſſionem, quod eam profiteatur, & velit ſervare; quarè etiam, ſi Procurator ſit negligens, tamen mandans ſatisfeciſſe videtur decreto, de emittenda fidei profeſſione, cujus decreti finis eſt, ut proviſus de Canonicatu, veram fidẽ teneat, & profiteatur, etiam externè ſervet, alioſque eamdem ſervare, doceat ſine errore, & hanc ſententiam ſequtus eſt tamquam æquiorem, & veriorem, *Maſſobr. de Synodo c.* 4. *dub.* 40. *num.* 47., quæ omnia confirmanda ſunt per ea, quæ diximus de negligentia Procuratorum, maximè in fallentiis.

49 Nec omittendum eſt, quod notat *Barboſa d. c.* 17. *de Canonicis, & dignitat. nu.* 20., quod negligentia in facienda fidei profeſſione, importat culpam mortalem, quod colligit, ex gravitate verborum Trid. loco citato, & ex gravitate pœnæ impoſitæ hujuſmodi negligentibus, dummodo omiſſio, non ſit per ignorantiam, vel impotentiam, quia tunc non eſſet negligens, ex dictis, de negligentia in communi.

50 Notabilis, & punibilis eſſet negligentia Canonicorum, conſiſtens in non aſſociando Epiſcopum accedentem ad Eccleſiam cum cappa, ut celebret, vel divinis interſit, & ab ea recedentem, quia iſta aſſociatio, non eſt urbanitatis offitium, ſed onus ex Juſtitia debitum, ut ex ceremoniale

niale Epiſcoporum, & ex pluribus declarationibus Sacræ Congregationis, latè comprobat, *Barboſa d. tract. de Canonicis c.* 32. *per totum*, ubi ad quem terminum ſe extendat aſſociatio, ſi palatium Epiſcopi diſtet ab Eccleſia (ibi vide).

51 Tenentur omnes Sacerdotes, diligentius Sacræ Scripturæ intelligentiam perveſtigare, & ſcientiarum ſtudio, operam dare; multò magis Canonici, quorum ſcientia, cęterorum tenebræ eliminandæ ſunt, alioquin negligentes ſcientiæ rerum Sacrarum, & Canonum, dare operam, debent timere, ſibi, illud *Oſeæ c.* 4. *dixit Deus Quia tu ſcientiam repuliſti, repellam te, ne Sacerdotio fungaris mihi*, negligentes enim ſcientiam, indigni ſunt, qui Sacerdotio fungantur, ex quo *Trid. ſeſſ.* 24. *c.* 12. *de reform.* hortatur, ut in Provintiis, ubi id commodè fieri poteſt, dignitates omnes, & ſaltem dimidia pars Canonicatuum, in Cathedralibus Eccleſiis, & Collegiatis inſignibus conferantur, tantùm Magiſtris, vel Doctoribus, aut etiam licentiatis in Theologia, vel Jure canonico.

52 De negligentia Canonici Coadiutoris, pluries facta eſt occaſio diſſerendi, in hac noſtra Cathedrali Ferrariæ, tum ob indemnitatem Coadiuti, tum ob ſervitium Eccleſiæ, neglectum; contingit enim, non ſemel, quod Coadiutor Canonici, in longinquas regiones ſe abſentaret, & per plures menſes, ultra quam conceſſum ſit à Concilio, vel Statuto, abſens detineretur, undè de remedio fuit cogitatum.

53 Et quia caſus in duplici circunſtantia, contigit. Primò, quod Coadiutor ſit pauper, nec fideiuſſorem preſtiterit, undè de diſtributionibus non aquiſitis, non erat remedium, quo Coadiutus poſſet ab amiſſione diſtributionum relevari, & in hoc caſu intrat *declaratio Sacræ Congregationis Eminentiſſimorum S. R. E. Cardin. Sacri Concilii interpretum*, *in una*, *Avenionis Coadiutoria, emanata*, *ſub die* 12. *Maii* 1674., cujus copiam Illuſtriſſimus D. Altoviſus Secretarius in authentica forma dedit, tenoris videlicet (*Sacra Congregatio cenſuit*, *Coadiutorem eſſe monendum ſub pœna privationis*, *juxta cap. ex tuæ de Clericis non reſſid.*, *& ita Sanctiſſimus approbavit*), quæ declaratio militat attentis circunſtantiis paupertatis, & carentiæ fidejuſſoris, quia aliud non daretur remedium, non obſtantibus notatis *per Barboſam ad Trid. ſeſſ.* 25. *c.* 7. *de reform. n.* 11. *in fine*, ad quam privationem, requiritur trina monitio, quoties non exequatur perſonaliter, etiam poſt tertiam, expectandus eſt lapſus ſex menſium, *ad tex. in c. ex*

54 *tuæ*, *& ibi Barboſa de Cleric. non reſſid.*; Alter caſus fuit in Coadiutore nobili, de ordine Equeſtri divite, & qui fidejuſſorem præſtiterat, de ſupplendis diſtributionibus, ex propriis, ſi ex ſua negligentia, vel in totum, vel in partem, non fuiſſet Coadiuto lucratus, & in hoc caſu videbatur nullum aliud remedium inquirendum, ex quo ex forma, & litteris Coadiutoriæ, ad aliud non legebatur obligatus, quam ad reficiendum ex propriis, quidquid propter ſuam negligentiam amiſerit Coadiutus, qui cum habeat actionem in bonis Coadiutoris, quæ dum re verà, ſatis ſuperque, ſufficientia extant, vel etiam contra fidejuſſorem, videbatur nihil ampliùs requirendum, dum Coadiutor, non tenetur ad reſſidentiam præciſam, ſed cauſativam, ideſt, ut de bonis ſuis ſatisfaciat pro intereſſentia, non facta ad tradita *per Barboſam ad Trid. ſeſſ.* 25. *c.* 7. *de reform. n.* 14., alioſque ibi per eum allegatos; & de Canonicis, & dignit. *c.* 29. *num.* 15., *Moneta de diſtrib. p.* 2. *q.* 1. *nu.* 26. & certò, ſi caſum conſideremus reſpectu intereſſe Coadiuti, ita dicendum eſt; at quia etiam debet conſiderari reſpectu Eccleſiæ, in cujus favorem datur Coadiutor ad ei inſerviendum, ne debitis fraudetur obſequiis, Coadiuto infirmo, aut ſene, qui alioquin non valet inſervire Eccleſiæ, certum erit, quod Coadiutor tenetur reſſidere, & Eccleſiæ inſervire, & ad hoc cogi poteſt, ut conſideravit, *Rota in Tiraſonem Coadiutoriæ* 14. *Janvarii* 1611., *quæ eſt deciſ.* 276. *p.* 1. *recent.*; etiam ſub pœna privationis, ibid. *num.* 4. Juris tamen forma ſervata, de qua *in c. ex tuæ de Clericis non reſſid. Gratian diſcept. for. c.* 805. *num.* 31., *& ſeqq.*, & iterùm, *Rota deciſ.* 392. *p.* 3. *recent.*, ideò non præcisè, in gratiam Coadiuti, ſed ob neceſſitatem Eccleſiæ, datur Coadiutor. *Puteus deciſ.* 226. *num.* 13., *Moneta de option. c.* 4. *num.* 151., ex quo Coadiutus ægrotans, vel Senectute gravatus, non poteſt inſervire Eccleſiæ, *ad cap.* 1. *de Clerico ægrotante in* 6. *Trid. ſeſſ.* 25., *c.* 7. *de reformatione*, *Burat. deciſ.* 78. *nu.* 1., *& 2.*

Hinc